

*Arvoisa puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut ja virkamiehet,
Yhtenäiskoulun oppilaat, lehdistön edustajat ja kuntalaiset siellä kotikatsomoissa.*

Korona kirjasi itsensä historian lehdille vuodelle 2020. Kukapa olisi osannut arvata, kuinka nopeasti kansakunnat siirtyivät ilmastoystävällisempään toiminta- ja ajattelutapaan. Kaikki on mahdollista, kun halua on ja pakko on. Sivuhuomautuksena mainittakoon muovinkeräyksen järjestäminen Hartolaan, sekin oli lähes mahdottomuus, kun Vihreä valtuutettu sitä kyseli jo aikoja sitten. Sitten tuli riittävä halu ja lähes pakko, koska kuntalaiset sen perään kysyivät. Ja nyt se meillä on!

Mutta takaisin koronaan ja sen vaikutuksiin. Negatiiviset vaikutukset kaikki tietävät, mutta on sillä ollut positiivisiakin vaikutuksia; etäkokoukset säästävät kokoustajien aikaa, matkakustannuksia ja luontoa, kotimaanmatkailu on lisääntynyt, perheet ovat tiivimmin yhdessä jne. Kunnan kassaan on koronan vaikutuksesta tullut valtionosuuksia 1 100 000€ lisää. Näillä saamme katettua edellisen vuoden alijäämän.

Arvoisa puheenjohtaja

Olen huolissani **valtuutettujen vaikutusmahdollisuuksista**. Tämän valtuustokauden aikana olen käyttänyt valtuutetun työkaluja laajasti; toimenpideoite, aloite, kommenttipuheenvuoro, eriävä mielipide. Usein on kuitenkin käynyt niin, että käyttämäni ”työkalu” on katsottu olleen vääränlainen, sitä on käytetty väärään aikaan tai sitten väärällä tavalla. Puheenjohtajalla on iso valta. Toivoisin, että sitä valtaa käytettäisiin viisaasti ja kannustavasti jatkossa. Omalta osaltani lupaan perehtyä työkalujen käyttöohjeisiin tarkemmin.

Vihreä valtuustoryhmä teki valtuustoaloitteen 12.2.2018 koskien Yhtenäiskoulun tulevaisuuden kartoitusta – rakennetaanko uusi koulu vai laitetaanko miljoonat vanhan remonttiin. Aloite oli viimeinen keino saada asia näkyviin. Omakohtaiset kokemukset kertoivat, ettei koulu ollut enää kunnossa. Aloite todettiin tarpeettomaksi. Nyt kuitenkin meillä on rakenteilla uusi koulu, joka valmistuu ensi syksyn opintojen alkuun. Jos yhden valtuutetun ääni on nollan arvoinen, vaikka kuinka seikkaperäisesti ja loogisesti asiaa perustelisi, mitä me teemme koko valtuustolla? Valtuustosta uhkaa tulla kumileimasin, jossa päätetään kunnanhallituksen valmiiksi päättämistä asioista. Leimaajat istuvat tuppisuuna kokouksissa odottamassa vain kokouksen päättymistä. Missä on rakentava keskustelu? Kaikki on käyty valmiiksi suljettujen ovien takana. Jos joku uskaltaa avata suunsa tai kommentoida kriittisesti, hänet väsytetään pitkillä, kapulakielisillä vastauksilla, jotka aiheuttavat tunteen valtuutetun pienuudesta, ymmärtämättömyydestä ja jopa häpeästä, kun nyt tuli kysyttyä tyhmiä. Minä en onneksi pelkää sanoa asiaani ja rohkaisen ja kannustankin kaikkia valtuutettuja nyt ja tulevaisuudessa osallistumaan rohkeasti päätöksentekoon. Se on meidän kaikkien oikeus.

Tulevia kuntavaaleja ajatellen laittaisin vakavaan harkintaan valtuutettujen määrän nostamisen takaisin 21:n. Tämä sen vuoksi, ettei sitten tule ongelmia luottamuspaikkojen täyttämävaiheessa. Laki kun määrää tietyille paikoille varsinaisen valtuutetun, viimeksi

meinasin tehdä tiukkaa saada lainkirjain täytettyä.

Arvoisa puheenjohtaja

TALOUSARVIO on valtuutettujen ehkä tärkein päätöksen kohde. Talousarvio sitoo hallitusta ja ohjaa toimintaa. Talousarvion luominen on haastavaa etenkin tällaisina aikoina, jolloin ulkopuoliset asiat saattavat keikauttaa taloutta isostikin. Vaikka talousarviokirjaan perehtyy useammassa otteessa, saattaa sinne jäädä vielä jotain korjattavaa – yhtä tällaista korjausta tulen esittämään puheessani hiukan myöhemmin. Taloussuunnitelma tulee laatia ylijäämäiseksi tai sen on oltava vähintäänkin tasapainossa.

Talousarvio seuraavalle vuodelle on näin vuoden lopussa se kaikkein huolellisimman tarkastelun kohde, vaikka myös tuleviin suunnitelmakauden vuosiin pitäisi riittää aktiivista pohdintaa. Tulevaisuuteen katsominen on viisautta. Tuntuu siltä, että edellisten vuosien taloussuunnitelmia ei enää muisteta sen jälkeen, kun ne kerran on kirjattu ylös. Mielestäni kuitenkin pitäisi noudattaa sitä punaista lankaa, joka on kerran valittu. Muuten menemme eteenpäin vuosi kerrallaan ilman todellista suuntaa ja suunnitelmaa. Investointiosa lienee se kaikkein poukkoilevin sivu; Jokirannan ja Kunnantalon kattoremontit siirtyvät aina vaan eteenpäin, ovat sentään vielä matkassa mukana.

Talousarvion yksi eniten keskustelua herättänyt kohta on henkilöstömenot. Niitä karsitaan nyt mahdollisimman paljon ja uudet rekrytoinnit ovat kunnanhallituksen siunauksen varassa. Työt tulee kuitenkin tehdä, vaikka henkilöstöä vähennetään, joten joudumme turvautumaan ulkopuoliseen palveluun. Henkilöstömenot ovat noin 4 miljoonan luokkaa vuosittain ja palvelujen ostot noin 15 miljoonaa. Näen riskin tieto-aidon katoamisesta kunnassamme. Kun jokin tehtävä ulkoistetaan, kunnassamme ei enää ole eksaktia tilannekohtaista osaamista asian suhteen. Johonkin hetkeen päätöksenteossa tarvitaan täsmällinen tieto, mutta se onkin jonkun konsultin tmv:n takana. Päätöksenteko on vaarassa ajautua ”mustatuntuu”-linjalle ja sitä linjaahan me emme halua.

Kiinteistöyhtiöiden haastavaa tilannetta tulee seurata tiiviisti ja vuoropuhelu yhtiöiden ja kunnan välillä tulee olla avointa ja riittävää. Toivomme uudelle toimitusjohtajalle, Lea Raitalalle, voimia työhönsä.

Vihreä valtuustoryhmä hyväksyy talousarvion vuodelle 2021 ja taloussuunnitelman vuosille 2021-2023 sillä korjauksella, että uuden koulun arvioitu poisto (140 000€) lisätään vuoden 2022 taloussuunnitelmaan. Koulun poistovaikutus on mainittuna talousarviokirjan sivulla 15, mutta se ei konkretisoidu sivun 71 taloussuunnitelmassa.

Arvoisa puheenjohtaja

Vihreä valtuustoryhmä kiittää Keskustan valtuustoryhmää hedelmällisestä yhteistyöstä ryhmäkokouksien merkeissä sekä toivottaa Teille, arvoisa puheenjohtaja, valtuutetuille, virkamiehille ja kaikille kuntalaisille rauhaa joulua, valoisaa mieltä ja hyvää uutta vuotta 2021.

Tiina Edelman

Vihreä valtuustoryhmä